Lietuvos galvijų gerintojų asociacija

(Grynaveislių veislinių gyvūnų ir (ar) hibridinių veislinių kiaulių veisimo organizacijos pavadinimas)

Holšteinų veislės juodmargių galvijų veisimo Lietuvoje programa 2025 – 2035 metų laikotarpiui

(Grynaveislių veislinių gyvūnų ir (ar) hibridinių veislinių kiaulių veisimo programos pavadinimas)

2024-11-21
(data)

Šiauliai
(sudarymo vieta)

Programos tikslas:

(gali būti siekiama vieno ar daugiau iš šių tikslų (pažymėti „x“ ir išsamiai aprašyti)

pagerinti veislę	X	
išsaugoti veislę		*nykstančios veislės atveju, Veisimo organizacija Programoje gali uždrausti arba apriboti veislinių gyvūnų naudojimą, įskaitant jų genetinės medžiagos produktų naudojimą, jeigu tas naudojimas galėtų pakenkti tos veislės išsaugojimui ar genetinei įvairovei*
sukurti naują veislę		*pasirinkus šį tikslą, nurodyti išsamias priežastis, sąlygas, kuriomis grindžiamas naujos veislės sukūrimas* *pateikti informaciją apie naujos veislės sukūrimo laikotarpį, derantį su atitinkamos naujos rūšies ar veislės kartos intervalu* *rekomenduojama parengti išsamų planą, kaip sukurti Programoje nurodytą veislę*
atkurti veislę		*rekomenduojama parengti išsamų planą, kaip atkurti Programoje nurodytą veislę*

Jei Programa skirta grynaveisliams veisliniams gyvūnams:

(aprašyti išsamias veislės charakteristikas, esmines savybes)

Holšteinų veislės juodmargiams galvijams būdingi pieninio tipo juodmargos spalvos galvijai, aukštos, stambios, su gerai išvystytu, taisyklingu tešmeniu karvės, tinkamos laikyti tiek pririšto tiek palaido laikymo tvartuose ir gerai tinkančios melžti ne tik įprastine įranga, bet ir robotizuotose melžimo aikštelėse. Galvijai efektyviai panaudoja didelius kiekius stambiųjų ir koncentruotų pašarų pieno gamybai, nelinkę penėtis. Prieauglis intensyviai auga, telyčios 14 – 15 mėn. amžiaus sveria 360 – 380 kg ir visiškai tinka sėklinimui. Karvės sveria 650– 700 kg., buliai – 1000–1200 kg. Karvių aukštis ties kryžiumi svyruoja dažniausiai nuo 142 iki 152 cm. Jos veda apie 30-45 kg dydžio veršelius.

Pateikti informaciją apie Programos atrankos ir veisimo tikslus ir, jeigu taikoma, išsamius gyvūnų selekcijos vertinimo kriterijus:

Pagrindiniai Lietuvos galvijų gerintojų asociacijos vykdomos Holšteinų veislės juodmargių galvijų populiacijai pagerinti skirtos veisimo programos tikslai yra karvių pieningumo didinimas, pieno sudėties lygio, gero eksterjero ir tinkamų tešmens savybių išlaikymas, vaisos savybių ir tvirtos konstitucijos gerinimas, gebančių efektyviai įsisavinti didesnį kiekį stambiųjų pašarų pieno gamybai ir pelningesnių gyvulių veisimas.
Veisimo kriterijai:
- Veisimo programoje dalyvaujančios karvės turi turėti holšteinų veislei būdingus eksterjero požymius.
- Atskirų karvių pieningumas per užbaigtą laktaciją turi siekti bent 7000 kg, riebumas – 4,0 proc., baltymingumas – 3,2 proc.
- Karvių aukštis ties kryžiumi turi būti nuo 140 iki 160 cm., svoris – bent 550 kg.
- Telyčios turi būti tinkamai išsivystę, gero funkcionalaus eksterjero, pakankamai tvirtos konstitucijos, karvės tinkamos melžti įprastiniais aparatais ir melžimo robotais.
- Veršiavimosi procesas turi nesukelti karvių traumų ir veršelių netekimo.

Lietuvos galvijų gerintojų asociacija, bendradarbiaujant su Olandijos ūkininkų kooperatyvo įmone CRV siekia surasti geriausias būsimų bulių motinas Lietuvoje. Todėl numatyta atlikti daug genominių tyrimų ir tinkamai suporuoti geriausius galvijus.

Buliukų motinos bus atrenkamos pagal kilmę, genominį įvertinimą, o baigusios nors vieną laktaciją, - ir pagal fenotipinius produktyvumo, eksterjero, tešmens požymius.

Minimalūs reikalavimai spermos gamybai atrenkamų buliukų potencialioms motinoms:
Genominio įvertinimo rodikliai:

- Bendras veislinės vertės rodiklis NVI +400,
- Produktyvumo bendras indeksas INET +600,
- Pieningumo genetinis įvertinimas P kg +1500,
- Pieno riebalų produkcijos genetinis įvertinimas R kg +100,
- Pieno baltymų produkcijos genetinis įvertinimas B kg +60,
- Karvių naudojimo efektyvumo indeksas CRV efektyvumas +18,
- Ūkinės naudojimo trukmės indeksas Ilgaamžiškumas d. +400,
- Pašarų panaudojimo efektyvumo indeksas +112.

Kurioms buvo tiriamas ir produktyvumas, per laktaciją:

- pieningumas - 10000 kg,
- riebumas - 4,00 proc.,
- baltymingumas – 3,3 proc.,
- riebalų – 400 kg, baltymų – 330 kg,
- eksterjeras – 80 taškų,
- somatinių ląstelių skaičius – nedidesnis negu veislės vidurkis.

Nurodyti veislės pavadinimą: Holšteinų veislė

(įrašyti į Programą įtrauktos veislės pavadinimą; jei programa susijusi su grynaveisliais veisliniais gyvūnais, arba veislės, linijos ar kryžminimo būdu išveistos veislės pavadinimas, jei programa susijusi su hibridinėmis veislinėmis kiaulėmis, kad tų kitų veislių, linijų ar kryžminimo būdu išveistos veislės gyvūnai nebūtų painiojami su panašiais veisliniais gyvūnais, įrašytais į kitas esamas kilmės knygas ar įregistruotais kituose esamuose kilmės registruose)

Nurodyti siektinus rezultatus, susiję su Programos tikslais:

(aprašyti, kokių konkrečių rezultatų bus pasiekta, pateikiant skaitine išraiška, įgyvendinus Programą)

Siektini rezultatai:
- padidinti populiacijos vidutinį karvių pieningumo genetinį potencialą iki 11000 kg, išlaikyti pieno baltymingumo potencialą ne mažiau 3,4 proc., pieno riebumo – 4,3 proc. lygyje,
- siekti, kad visų veisimo programoje dalyvaujančių tos veislės karvių vidutinis produktyvumas būtų 10000 kg pieno per metus,
- pritaikyti genominės selekcijos ir kitas pažangiausias veislininkystės priemones veislinių buliukų motinoms ir veisliniams buliukams atrinkti, kiek galima daugiau telyčių įvertinti pagal genomą, pradėti taikyti embrionų persodinimą.
- vykdyti pirmaveršių karvių eksterjero vertinimą atsižvelgiant į finansines galimybes.
- siekti, kad būtų eliminuotos atsirandančios paveldimos ligos,
- gerinti karvių bandų reprodukciją, plačiau naudojant seksuotą spermą. Išgryninti trečios ir vėlesnių kartų holšteinizuotus galvijus.

Nurodyti kriterijus, rodiklius, reikšmes, kuriais bus vertinamas Programos įgyvendinamas/neįgyvendinimas

Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Esama reikšmė	Siektina reikšmė	Siektinos reikšmės apskaičiavimas
		Nurodama esama reikšmė, duomenų šaltinis, rodiklio nustatymo data. Holšteinų atskirų požymių genominio įvertinimo Olandijoje baziniai rodikliai 2024 m. balandžio mėn.	*Nurodoma siektina rodiklio reikšmė, kurią planuojama pasiekti ir planuojama pasiekimo data.* Ataskaitiniais metais įvertintų telyčių ir karvių genominio įvertinimo vidurkis pagal Olandijos holšteinų ataskaitinių metų balandžio mėn. bazę būtų ne mažiau kaip:	*Pateikiami siektinos reikšmės apskaičiavimo principai, duomenų šaltiniai, kuriais remiantis būtų galima įsitikinti, kad siektina reikšmė reali ir bus pasiekta.* Ataskaitiniu laikotarpiu genomiškai įvertintų gyvulių vidurkis + vertinimo bazės pokytis per ataskaitinį laikotarpį
Bendras veislinės vertės rodiklis NVI	indeksas	0	+30	
Produktyvumo bendras indeksas INET	Eur	0	+50	
Pieningumo genetinis įvertinimas P kg	kg	0	+100	
Pieno riebalų produkcijos genetinis įvertinimas R kg	kg	0	+10	
Pieno baltymų produkcijos genetinis įvertinimas B kg	kg	0	+5	
Pieno riebumas	proc.	0,00	+0,00	
Pieno baltymingumas	proc.	0,00	+0,00	
Pašarų panaudojimo efektyvumo indeksas	indeksas	100	100	
Karvių naudojimo efektyvumo indeksas CRV efektyvumas	Eur	0	+3	
Sveikatingumo indeksas	Eur	0	0	
Ūkinės naudojimo trukmės indeksas d.	dienos	0	0	
Fenotipiniai produktyvumo požymių tiksliniai rodikliai:		Vidutinis įrašytų į KK karvių produktyvumas per standartinę laktaciją 2023-2024 tyrimų metais	2034-2035 tyrimų metais per standartinę laktaciją	
Pieningumas per metus	kg	9460	9900	
Pieno riebalų per metus	kg	409	425	
Pieno baltymų per metus	kg	323	335	

Nurodyti Programos geografinę teritoriją:

(nurodyti, kurioje geografinėje teritorijoje Programą ketinama vykdyti)

Lietuvos Respublika

Nurodyti veislinių gyvūnų populiacijos dydį ir veisėjų geografinėje teritorijoje kiekį:
(nepildoma, jei Programos tikslas atkurti ar sukurti naują veislę;
aprašyti kokią veislinių gyvūnų populiacijos dalį apima ir kiek veisėjų toje geografinėje teritorijoje, kurioje ta programa vykdoma arba kurioje ją ketinama vykdyti yra
Pakankamam populiacijos dydžiui įvertinti naudojamas efektyvaus populiacijos dydžio rodiklis Ne, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:
Ne = 4 x Nm x Nf / (Nm + Nf), kur
Nm – veisti naudojamų grynaveislių veislinių patinų skaičius;
Nf – veisti naudojamų grynaveislių veislinių patelių skaičius.
Ne rodiklis saugomų (nykstančių) veislių atvejų turi būti bent 35, o gerinamųjų (palaikomųjų) veislių atveju, t. y. arklinių šeimos gyvūnų, galvijų, avių, ožkų rodiklis turi būti 100 ir daugiau, kiaulių (išskyrus uždaroje gamybos sistemoje veikiančioje privačioje įmonėje veisiamas kiaules), triušių, paukščių – 35 ir daugiau)

Asociacijos narių ir Programos dalyvių 452 bandose laikoma daugiau kaip 40700 veislinių į Programos kilmės knygą įrašytų holšteinų ir holšteinizuotų juodmargių karvių ir telyčių, iš jų 22383 grynaveislės karvės ir telyčios, kurioms sėklinti naudojama tos veislės Lietuvoje pagaminta ir iš kitų šalių įvežama neriboto skaičiaus (apie 50 ir daugiau) bulių sperma ir yra 802 grynaveisliai buliai, iš kurių kasmet apie 5 atrenkama telyčių kergimui. Taigi, efektyvios populiacijos dydžio rodiklis *Ne* yra pakankamas – 219,5.

Veisimo organizacijos darbuotojų skaičius:
(nurodyti Veisimo organizacijoje su šia Programa dirbančių darbuotojų skaičių bei pagrįsti, kad tai pakankamas kvalifikuotų darbuotojų skaičius, kad Veisimo organizacija galėtų veiksmingai įgyvendinti Programą)

Veisimo programoje tiesiogiai dirba 3 Asociacijos darbuotojai.
Taip pat dalį darbų atlieka tretieji asmenys (MB „Fintvarka“ – tvarko buhalteriją ir mokesčius, VĮ ŽŪDC, UAB „Pieno tyrimai“, karvių eksterjero vertintojai).

Pateikti informaciją apie taikomą veislinių gyvūnų identifikavimo sistemą:
(aprašyti, kaip bus užtikrinama, kad į kilmės knygą ar kilmės registrą gyvūnai bus registruojami tik identifikuoti kiekvienas atskirai pagal Sąjungos gyvūnų sveikatos teisę dėl atitinkamų rūšių gyvūnų identifikavimo ir registravimo)

Veisimo programoje gali dalyvauti tik tie gyvuliai, kurie bus suženklinti ir įregistruoti ŪGVIS duomenų bazėje pagal Lietuvoje galiojančias gyvulių ženklinimo taisykles. Gyvuliai suženklinami pačių savininkų arba juos aptarnaujančių specialistų, kuriems yra suteiktas įgaliojimas vykdyti atitinkamo savininko gyvulių ženklinimą.

Pateikti informaciją apie grynaveislių veislinių gyvūnų kilmės registravimo sistemą:
(aprašyti grynaveislių veislinių gyvūnų, įrašytų į kilmės knygas arba įregistruotų ir tinkamų į jas įrašyti, arba hibridinių veislinių kiaulių, įregistruotų kilmės registruose, kilmės registravimo sistemą)

LGGA holšteinų veislės juodmargių galvijų kilmės knyga pildoma vadovaujantis Lietuvos respublikos Gyvulių veislininkystės įstatymo Nr. I-384 nauja redakcija nuo 2018.11.01 Nr.XIII-1465 ir Europos Sąjungos Reglamento (ES) 2016/1012 ketvirtame skyriuje išdėstytais 15-20 straipsniais. Visi veisimo programoje dalyvaujantys gyvuliai į holšteinų veislės galvijų kilmės knygą įrašomi tik gavus jų savininko arba įgaliotojo asmens rašytinį prašymą Asociacijos

vedamose kilmės knygose registruoti jų laikomus galvijus, bei pasižadėjimą laikytis Asociacijos įstatuose numatytos tvarkos. Visi programos dalyviai turi vienodas teises įrašant gyvulius galvijus į skirtingus kilmės knygos skyrius, priklausomai gyvūnų nuo jų kilmės ir atitikimo skirtingiems kilmės knygos skyriams. Visi asociacijos nariai ir programos dalyviai turi laikytis LGGA 2023 m. sausio 20 d. patvirtintų „Darbo su nariais, dalyvaujančiais veisimo programose, vidaus taisyklėmis“, kuriose numatytos visų programų dalyvių teisės ir pareigos.

Kilmės knygą sudaro du skyriai: pagrindinis ir papildomas.

Į pagrindinį kilmės knygos skyrių įrašomi visi Holšteinų veislės juodmargių galvijų veisimo programoje dalyvaujantys juodmargiai galvijai, kurių:

-motinos, motinų tėvai, tėvai ir tėvų tėvai iš tėvinės ir motininės pusės yra įrašyti į Holšteinų veislės juodmargių galvijų kilmės knygos pagrindinį skyrių arba tinkami įrašymui į pagrindinį tos kilmės knygos arba kitų asociacijų vedamų kilmės knygų skyrių.

- Remiantis Reglamento II priedo 1 dalies III skyriaus 1 punkto papunkčiu (a) į pagrindinį kilmės knygos skyrių perkeliamos karvės ir telyčios, kurių motinos ir motinų motinos buvo įregistruotos arba tinkamos įregistravimui Holšteinų veislės juodmargių galvijų arba kitų pripažintų asociacijų holšteinų veislių kilmės knygų papildomą skyrių, o tėvai, tėvų tėvai ir motinų tėvai yra įrašyti į Holšteinų veislės juodmargių galvijų kilmės knygos pagrindinį skyrių arba tinkami įrašymui į tos kilmės knygos arba kitų asociacijų vedamų holšteinų kilmės knygų pagrindinį skyrių.

Į papildomą kilmės knygos skyrių įrašomi tie veisimo programoje dalyvaujantys gyvuliai, kurie neatitinka juodmargių holšteinų veislės pagrindinio kilmės knygos skyriaus reikalavimų.

Informacija apie į kilmės knygą įrašytus galvijus ir jų savininkus kaupiama VĮ ŽŪDC kompiuterinėje laikmenoje pagal sutartį su šiuo Centru. Duomenys be savininko sutikimo negali būti platinami viešoje aplinkoje ne galvijų selekcijos tikslais. Toje laikmenoje saugomoje kilmės knygoje registruojami ir natūraliam kergimui naudojami buliai ir spermos gamybai atrinkti buliai bei importuotos spermos donorai.

Už kilmės knygos tvarkymą ir kilmės pažymėjimų išdavimą yra atsakingas vienas iš samdomų Asociacijos darbuotojų, kurį paskiria Asociacijos taryba. Jis yra atsakingas už gyvulių įrašymą į kilmės knygą, kilmės pažymėjimų išdavimą ir atsiradusių netikslumų ar nesutapimų pranešimą VĮ ŽŪD Centrui. Jis gyvulio savininko pageidavimu išduoda VĮ ŽŪDC duomenų bazėje suformuotą kilmės pažymėjimą pagal Reglamento (ES) 2016/1012 reikalavimus. Jam atostogaujant ar neturint galimybių dėl svarbių priežasčių, jo funkcijas laikinai gali atlikti kitas Asociacijos samdomas darbuotojas.

Gyvulių savininkai yra atsakingi už duomenų, pateikiamų pirminės veislininkystės apskaitos specialistams arba tiesiai į bendrą ŪGVIS bazę, teisingumą.

Gyvulių savininkas turi patikrinti visų Holšteinų juodmargių galvijų kilmės knygos dokumentų ir formuliarų duomenų teisingumą. Apie pastebėtus netikslumus būtina nedelsiant pranešti Asociacijos administracijai, kad juos būtų galima ištaisyti. Gyvulių savininkui pačiam taisyti kilmės knygos dokumentus draudžiama.

Kilmės patikslinimas. Atliekamas vieno iš 500 gimusio, KK registruoto moteriškos lyties veršelio kilmės patikrinimas. Taip pat tikrinama ET būdu gautų telyčaičių ir veislei atrenkamų buliukų kilmė.

Kilmės knygos duomenų bazė panaudojama ne tik galvijams registruoti ir kilmės pažymėjimams išduoti, bet ir populiacijos veisimo programai parengti, reikalui esant, patikslinti bei atskirų ūkių karvių ir telyčių veisimo planams sudaryti.

Pateikti informaciją apie produktyvumo tyrimus arba genetinį vertinimą:

(jei Programoje taikomi produktyvumo tyrimai, pateikti išsamią informaciją apie sistemas, taikomas produktyvumo tyrimų rezultatams rinkti, registruoti, perduoti ir naudoti)

Produktyvumo ir kilmės apskaita. Jeigu Programoje dalyvaujantys ūkiai numatė, kad bus atliekami jų bandose laikomų galvijų produktyvumo tyrimai ir (arba) genetinis įvertinimas, jie bus atliekami vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/1012 25 ir 27 straipsniais. Karvių kilmės, produktyvumo, veršiavimosi lengvumo, pagrindinių susirgimų, brokavimo ir kitų veislininkystės rodiklių apskaitą vadovaujantis Žemės ūkio ministerijos patvirtintomis Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų organizavimo taisyklėmis (2021-04-09 įsigaliojusia nauja redakcija) pagal Asociacijos, gyvulių savininko ir produktyvumo apskaitą vykdančių institucijų susitarimą vykdo UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojai ir ūkių specialistai. Už paslaugas atsiskaito tiesiogiai patys galvijų laikytojai, dalyvaujantys veisimo programoje. Taisyklėse numatytais produktyvumo tyrimų metodais atliktų kontrolinių melžimų metu paimtus pavyzdžius tiria UAB „Pieno tyrimai“. Visi gyvulių kilmės, reprodukcijos, primilžių ir pieno kokybės duomenys perduodami į VĮ ŽŪDC. Šis centras Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinėje sistemoje apdoroja duomenis ir teikia įvairias ataskaitas veisimo programoje dalyvaujantiems tiriamųjų galvijų bandų savininkams ir Asociacijos administracijai.

Karvių eksterjero vertinimas. Veisimo programoje dalyvaujančių ūkių karvių eksterjero vertinimą pirmoje laktacijoje vykdo Asociacijoje aprobuoti karvių eksterjero vertintojai. Vertinimą jie atlieka pagal Asociacijos programose naudojamas Karvių eksterjero vertinimo taisykles, priimtas atsižvelgiant į Pasaulio Holšteinų Fryzų federacijos ir ICAR eksterjero vertinimo rekomendacijas.

Asociacijos darbuotojai duomenis per internetą suveda į VĮ ŽŪDC duomenų bazę. Duomenys yra naudojami bulių įvertinimui, karvių poravimo planų sudarymui ir Asociacijos vedamos holšteinų veislės juodmargių galvijų veisimo programos optimizavimui.

Pateikti informaciją apie genetinio vertinimo sistemas ir, kai taikoma, veislinių gyvūnų genomo vertinimą:

Programoje dalyvaujančių karvių ir bulių genetinis įvertinimas, kurį tris kartus per metus atlieka VĮ ŽŪDC vadovaudamasis Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-834 (nauja redakcija nuo 2020-11-04) „Dėl galvijų genetinio vertinimo pagal produktyvumo, reprodukcijos, ūkinio naudojimo trukmės požymius metodikų ir veislinių bulių vertinimo komisijos patvirtinimo“. Genetinis įvertinimas BLUP Gyvulio modelio metodu atliekamas pagal karvių pieningumą, riebalus, baltymus, somatinių ląstelių kiekį, eksterjerą, ilgaamžiškumą, vaisos savybes (servis periodą ir laikotarpį tarp apsiveršiavimų) ir veršiavimosi lengvumą.

Veislinių bulių, kurie Lietuvoje turi metodikose numatytą pakankamą laktuojančių dukterų skaičių, bendras selekcinis indeksas skaičiuojamas taikant Asociacijos tarybos patvirtintus sekančius atskirų požymių grupių svertinius koeficientus:

- produktyvumas -0,5
- eksterjeras – 0,2
- somatinių ląstelių kiekis piene – 0,15
- vaisos savybes – 0,07
- ūkinio naudojimo trukmė – 0,08.

Jauniems buliukams ir rinktinėms karvėms pritaikomas genetinio vertinimo pagal tėvų veislinės vertės vidurkį principas. Dalis rinktinių karvių ir jaunų veislinių buliukų, perkamų iš užsienio ir Lietuvos ūkių atrenkami pagal genominį įvertinimą. Galvijų bandų savininkų pageidavimu gali būti atliekamas ir veislinių telyčių genominis įvertinimas. Genominis vertinimas - tai galvijų veislinės vertės apskaičiavimas pagal visus paveldėtus genus. Kiekvieno paveldėto geno įtaka atskiriems požymiams yra apskaičiuota pagal įvertintų per palikuonis bulių atskirų genų ir dukterų veislinių savybių koreliaciją. Genominiai vertinimai atliekami iš galvijų plaukų arba ausies audinio, arba kraujo, arba bulių spermos mėginių sertifikuotose Olandijos, JAV, Danijos ir kitų šalių laboratorijose ir veislinių verčių skaičiavimo centruose. Prieš išsiunčiant į laboratoriją mėginius, laboratorijai iš siunčiami kiekvieno gyvulio ID ir kilmės duomenys pagal kiekvienos laboratorijos reikalavimus. Genominių vertinimų duomenys perduodami į VĮ ŽŪDC ir taip pat saugomi Asociacijos administracijos kompiuterinėje laikmenoje ir atspausdinti. Jie yra naudojami ištirtų galvijų selekcijos ir veisimo planų sudarymo tikslais.

Nurodyti, kaip taikomi papildomi kriterijai ar procedūros, gyvūnams kilmės knygos pagrindinio skyriaus poskyriuose registruoti:

(aprašyti kilmės knygos padalijimo taisykles ir kriterijus ar procedūras, taikomas gyvūnams registruoti atskiruose papildomuose skyriuose ar kitaip juos suskirstant)

Kilmės knygos pagrindinio skyriaus poskyriai nenumatyti.

Pateikti informacija apie veisėjų, dalyvaujančių Programos įgyvendinime, įsipareigojimų vykdymo kontrolės mechanizmus ir sankcijas už įsipareigojimų nevykdymą ar veisimo programos nesilaikymą:

(turėtų būti nustatyta ginčų su Programoje dalyvaujančiais veisėjais nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo tvarka ir užtikrintas lygiateisiškumo principas visiems Programoje dalyvaujantiems veisėjams (veisėjų, dalyvaujančių jų veisimo programose, teisės ir pareigos bei nekliudoma veisimo programose dalyvaujantiems veisėjams laisvai pasirinkti savo veislinius gyvūnus ir juos veisti, turėti nuosavybės teisę į savo veislinius gyvūnus, iš veislinių gyvūnų, įrašytų į kilmės knygas arba įregistruotų kilmės registruose, gauti palikuonis)

Veisimo programos vadovą, atsakingą už programos vykdymą, įgyvendinimo priežiūrą ir ataskaitų rengimą, paskiria Asociacijos taryba. Veisimo programos vadovas ir Asociacijos veislininkystės specialistas vykdo veislininkystės pirminės ir gyvulių kilmės apskaitos priežiūrą. Visi asociacijos nariai ir programos dalyviai turi laikytis LGGA 2023 m. sausio 20 d. patvirtintomis „Darbo su nariais, dalyvaujančiais veisimo programose, vidaus taisyklėmis“, kuriose numatytos visų programų dalyvių teisės ir pareigos ir drausminės priemonės.

Patvirtinti, kad ši Programa nekels pavojaus kitai patvirtintai veisimo programai, kurią tai pačiai veislei vykdo kita Veisimo organizacija:

(rekomenduojama atsižvelgti į šiuos aspektus:

- *veislės savybių esminių požymių ar pagrindinių tos Veisimo programos tikslų prieštaravimus;*
- *šios veislės išsaugojimo ar šios veislės genetinės įvairovės sumažėjimą;*
- *kai veisimo programa siekiama išsaugoti veislę – atsirastų rizika patvirtintos veisimo programos įgyvendinimo efektyvumo sumažėjimui;*
- *jei tai yra veislė, kuriai gresia išnykimas;*
- *jei tai autochtoninė veislė retai randama vienoje ar keliose ES teritorijose)*

Kitai asociacijai, vykdančiai tos pačios holšteinų veislės veisimo asociacijai Lietuvos teritorijoje nekels pavojaus, nes veislė yra įvežtinė ir paplitusi keliose kitose šalyse, iš kur įvežama tiek moteriškos, tiek vyriškos lyties veislinė medžiaga. Galvijų laikytojai yra laisvi pasirinkti arba stoti į asociacijos narius arba nebūnant nariais dalyvauti veisimo programoje ir registruoti gyvulius kilmės knygoje.

Pateikti nuorodą į interneto svetainę, kurioje galima susipažinti su Programa ir informacija apie Programos įgyvendinimą:

www.LGGA.lt

Kita svarbi informacija, susijusi su šia Programa / išimtys arklinių šeimos gyvūnų veisimo programoms:

LGGA tarybos pirmininkas, veisimo programų vadovas _____ Juozas Darbutas
(Veisimo organizacijos vadovas) (el. parašas) (vardas, pavardė)